

A MAGYAR NEMZETI MÚZEUM ORSZ. SZÉCHÉNYI- KÖNYVTÁRA AZ 1918. ÉVBEN.

Az Orsz. Széchényi-Könyvtár ebben az esztendőben is mindent elkövetett, hogy a fennálló s egyre súlyosbodó viszonyok között is magasztos feladatainak megfelelően s e tekintetben sikerült neki elérnie, hogy a Könyvtár gyarapodása és használata, az elvégzett munka mennyisége általában nem maradt a tavalyi mögött. Csupán háborús gyűjteményünk mutat a tavalyinál kisebb mérvű gyarapodást, de ennek oka, hogy az év folyamán a háborús irodalom terén általában meglehetősen csökkenés állott be.

A Könyvtár tisztviselői közül többen kitüntetésben részesültek:

Dr. SEBESTYÉN Gyula osztályigazgatónak ő csász. és apostoli királyi Felsége a m. kir. udvari tanácsosi címet, dr. BÁRTFAI SZABÓ László örnek az igazgatóőri címet és jelleget, dr. SULICA Szilárd és dr. HOLUB József segédöröknek pedig az őri címet és jelleget méltóztatott legkegyelmesebben adományozni. Kitüntetés érte dr. GULYÁS Pál egyetemi magántanárt, folyóiratunk nagytudományú szerkesztőjét is: ő Felsége a háború alatt szerzett érdemeiért a II. oszt. polgári hadi érdemkereszttel tüntette ki.

A kinevezések során a következő változások történtek: dr. MELICH János osztályigazgatói címmel és jelleggel ellátott múzeumi igazgatóőr osztályigazgatóvá, dr. SULICA Szilárd és dr. HOLUB József őri címmel és jelleggel ellátott segédörök örökké, dr. SIKABONYI Antal fizetéstelen segédör pedig segédörre nevezett ki.

Fájdalmas érzéssel emlékezünk arról a veszteségről, amely Könyvtárunkat dr. VÁCZY Jánosnak, a Magyar Nemzeti Múzeumba berendelt középiskolai tanárnak, 1918. augusztus 1-én Kecskeméten történt elhunytával érte. VÁCZY közpályáját a Magyar

Nemzeti Múzeum Könyvtárában kezdette meg, melynek tisztviselői karából azonban néhány év múlva kivált s a középiskolai tanári pályán folytatta működését, ahol számos esztendőn át a magyar irodalomtörténetet és a magyar nyelvet tanította. Életének utolsó éveiben belefáradva a tanításba, ismét visszatért első szerelméhez, a Magyar Nemzeti Múzeum Orsz. Széchényi-Könyvtárához s bár a súlyos kór, melynek végül is áldozatul esett, erősen aláásta szervezetét, törhetetlen munkakedvvel fogott egy újabb nagyszabású irodalmi vállalkozás, a múzeum irodalmi levelestárának regesztászerű feldolgozásához. Sajnos, ez érdemes dolgozat, melyből hosszabb mutatóny nyomtatásban is megjelent, töredékben maradt, pedig ha elkészül, méltó párja lesz vala annak a kimeríthetetlen irodalomtörténeti adattárnak, mellyel *Kazinczy Ferenc levelezése* címén ajándékozta meg a magyar tudományosságot. Sirjára dr. SEBESTYÉN Gyula osztályigazgató tette le a Magyar Nemzeti Múzeum kegyeletének koszorúját. Áldott emlékét örökre hirdetni fogják művei.

A Könyvtár folyóirata, a Magyar Könyvszemle 16 íven kettős füzetekben jelent meg, idegen nyelvű kivonattal bővítve. Az értékes tartalmú évfolyam dr. GULYÁS Pál gondos szerkesztésének munkája.

Az elintézett hivatalos ügyek száma 343 volt (1917-ben 500, 1916-ban 432), a nyilvános olvasóterem látogatására jogosító jegy kiadatott 1646 (1917-ben 1600, 1916-ban 1920).

A Könyvtár osztályainak évi gyarapodása — beleértve a háborús gyűjtemény aprónyomtatványait és a hirlapszámokat — 131.676 (1917-ben 186.423, 1916-ban 181.763) db.

Vásárlási célokra 27.315'08 koronát, 7905'42 német márkát, 8.802'35 frankot, 27'72 török fontot fordítottunk.

Ez év folyamán a könyvtár helyiségeiben 14.586 látogató fordult meg (1918-ban 15.127, 1916-ban 18.994); s 168.403 darabot (1917-ben 102.409, 1916-ban 73.494) használt. A látogatók közt 2102 (1917-ben 2836, 1916-ban 1814) kölcsönző 15.156 (1917-ben 9820, 1916-ban 4206) darabot vett kölcsön.

I. A *nyomtatványi osztály* anyaga az elmúlt évben köteles-

példányokban 7356 darab nyomtatvánnyal, ajándék útján 1187 drb, vétel útján 1882 drb, áttétel útján 28 drb, összesen 10.453 darab nyomtatvánnyal gyarapodott. Ezenfelül kötelempéldány címén beérkezett 528 drb alapszabály, 5248 drb falragasz, 2956 drb gyászjelentés, 327 drb hivatalos irat, 656 drb műsor, 16 drb perirat, 4209 drb színlap, 1355 drb zárszámadás, 902 drb különféle, összesen 16.752 drb aprónyomtatvány.

Ajándékaikkal a nyomtatványosztály anyagát a következők gyarapították:

M. Tud. Akadémia; Kais. Akademie der Wissenschaften, Bécs; M. kir. Államnyomda; M. kir. Állatorvosi Főiskola; Aradvármegyei gazdasági egyesület, Arad; Artaria & Co. Bécs; Az Est; dr. BAJZA József; Balaton Szövetség, Balatonfüred; BÁNKI Donát; Barcsai-utcai főgimnázium gyorsíró köre; BARTONIEK Géza; M. kir. Belügyminisztérium; Bergens Muzeum; Bosnyák Orsz. Muzeum, Szerajevó; dr. BREZNAY Béla, Balatonlelle; Budapest székesfőváros; Bpest székesfőv. polgármesteri hivatala; Bpst székesfőv. V. ker. állami főreálisk. igazgatósága; Budapest székesfővárosi kereskedelmi- és iparkamara; Budapest székesfővárosi kerületi munkásbiztosító pénztár; Budapest székesfővárosi áll. rendőrség; Budapest székesfőváros V. ker. népháza; Budapest székesfővárosi városi könyvtár; BUDAY László; Bureau der k. k. statistischen Zentralkommission, Bécs; Corvina kiadóhivatala; Daliás Idők muzsikája ünneprendező bizottsága; DALMADY Ödön; DABROWSKI Ján; DARNAY Kajetán, Kaposvár; Debreceni m. kir. tud. egyetem bölcsészeti karának dékáni hivatala; Debreceni ref. egyházi lelkipásztori hivatal; Demokrata főiskolai hallgatók egylete; dr. DIVÉKY Adorján, Varsó; Dunamelléki ref. egyházkerület; Dunamelléki ref. egyház főjegyzői hivatala; Dunáninneni ágost. evang. hitv. egyházkerület; Egri érseki iroda; Egri érseki jogakadémia igazgatósága; «Egyenlőség» kiadóhivatala; Egyházmegyei hatóság, Veszprém; Ernst-Muzeum; ERNYEY József; Esztergomi róm. kath. egyházmegyei hatóság; Esztergomi érsekség; FÁBIÁN Gáspár; FÁBÓ Bertalan, FABRICIUS Endre, dr. FELDMANN Sámuel, Nagyvárad; Football Almanach kiadóhivatala; M. kir. Földművelésügyi minisztérium; M. kir. Földtani Intézet; dr. GARDA Sámuel; Geologische Landesanstalt, Darmstadt; GÖLLNER Oszkár; GÖMÖRI Jenő, Nagybecskerek; Grill cs. és kir. udv. kereskedése, Budapest; dr. GULYÁS Pál; dr. HARASZTI Emil; HARSÁNYI István, Sárospatak; dr. HELLER Farkas; dr. HEKLER Antal; Heves-nagykúnsági ref. egyházmegye esperesi hivatala; Honvédelmi minisztérium; dr. HORVÁTH Cirill; dr. HORVÁTH Géza; dr. HORVÁTH János; dr. HUSZÁR Vilmos; Institut für Balkanforschung Szerajevó; Iparművészeti Iskola; Iparostanonciskola felügyelő-bizottsága, Beszterce; IVÁN Iván; Izraelita magyar irodalmi társulat; Magyar kir. József Műegyetem; Kecskeméti ref. jogakadémia igazgatósága; dr. KENÉZ Sándor, Hódmezővásárhely; KEPESY Sándor; KERESZTY István; KERTÉSZ Kálmán; Kispesti Szabad Lyceum; KODÁLY Zoltán; Kolozsmegye törvényhatósága, Kolozsvár;

KOSZILKOV János; KOVÁLÓCZY Rezső; Königl. bayer. Akademie der Wissenschaften, München; Königl. Bibliothek, Stockholm; KÖRTVÉLYESSY Ádám, Kassa; dr. LÜLICH Iván, Zágráb; Magyar Keleti Kulturközpont; Magyar Vámpolitikai Központ; dr. MAJOVSZKY Pál; dr. MÁRKI Sándor, Kolozsvár; MIKOLA Sándor; MIKLÓS E., Spoorlaan, Station de Bilt; Miskolci Kereskedelmi és Iparkamara; Museum Francisco-Carolineum, Linz; Muzeumok és Könyvtárak Orsz. Főfelügyelősége; Nagyváradi kir. jogakadémia dékánja; National-Museum Stockholm; NÉMETI Kálmán; Orsz. Állategészségügyi Tanács; Orsz. Hadigondozó Hivatal; Orsz. közoktatási tanács; Orsz. népelelmezési akció; Orsz. polgári radikális párt; Orsz. tűzoltószövetség; PÁLFFY Gyula, Marosvásárhely; dr. PÁNIY Vukoszava; dr. PAPP Károly, Debrecen; Pápai ref. főiskola igazgatósága; dr. PÉCHY Albert; Pécs-baranyamegyei Muzeum Egyesület; dr. PEREGRINYI János; Pesti ágost. evang. német egyházközség; Pesti izr. hitközség; PÉTER Mózés, Sepsiszentgyörgy; PETRIK Géza; PETROVICS Elek; PILCH Jenő; PONGRÁC Elemér; POÓR Jakab; Protestáns orsz. árvaegylet; Ref. theologiai Akadémia; SÁGI János; dr. SCHAFARZIK Ferenc; dr. SCHWARZ Ignác, Bécs; dr. SEBESTYÉN Gyula; Seminar für orientalische Sprachen, Berlin; Sepsiszentgyörgyi ref. székely Mikó-kollégium igazgatósága; dr. SIKABONYI Antal; SIKLÓSSY László; dr. SOLYMOSSY Sándor; Statisztikai hivatal; K. k. Statist. Zentralkommission, Bécs; Stavananger Museum; Städtisches Museum, Salzburg; Stefánia Gyermekkórház titkári hivatala; dr. STIMAKOVITS László, Kiskúnhalas; dr. SULICA Szilárd; dr. SZABÓ Ervin; Özv. SZABÓ Gyuláné; Szatmárnémeti ügyvédi kamara; SZENICZEY Vilma, Budapest; Szent István-Társulat; Szépművészeti Muzeum Igazgatósága; dr. SZIGETVÁRI Iván; Állami Tanítónőképző Intézet, Győr; dr. TÉGLÁS Géza; Temesvár városa; Towarzystwo Przyjaciót Nauk, Posen; TRENCSENY Károly, Zombor; Trieszti ált. biztosító társulat; Kgl. Universitäts Bibliothek Uppsala; Ungvári Gyöngyössy irodalmi társaság; VAJDAFY Lehel; Vallás- és közokt. miniszterium; S. VÁRADY Ferenc, Pécs; VARGA Imre, Arad; Városi nyilvános könyvtár; VERESS József; VERŐ László; K. k. Versteigerungsamt Dorotheum, Bécs; Veszprémi róm. kath. egyházmegyei hatóság; dr. WEBER Arthur; Zemajski ekonomal, Szerajevó; Orsz. magy. kir. Zeneakadémia; ZOLTAI Lajos, Debreczen; ZSILINSZKY Mihály.

Az ajándékozott és vásárolt könyvek közt könyvészeti szempontból említésre méltóbb szerzemények ez évben: dr. GARDA Samu ajándéka: (WENDELINUS Marcus Fridericus) *Medvlla priscæ puraeque Latinitatis... Denuo Impressa Albae Juliae Typis Celssissimi Principis. MDCXLVI. 12 + 561 lap és JÓKAI Mór: Összes művei jubiláris nemzeti díszkiadásának japán papiroson nyomtatott, 2500 K-án szerzett amateur-kiadása.*

Vásárlásra 20.944,34 koronát, 1548,50 német márkát és 27,72 török fontot fordítottunk.

A könyvtár helyiségében ez évben 10.204 egyén 31.043 db

nyomtatványt használt, kölcsön útján pedig 1890 egyén 4323 drb nyomtatványt vitt ki házi használatra.

A lefolyt negyedévben 3455 művet osztályoztunk s ezekről 4383 cédulát készítettünk. Kötésre 1307 művet 1637 kötetben küldtünk.

A kötelespéldányok átvételére berendezett helyiségbe 2703 drb csomag érkezett, ugyaninnen 601 reklamálást és 1520 levelet expediáltunk.

Az 1897. XLI. t.-c. intézkedései ellen vétő nyomdatulajdonosokkal szemben peres eljárást egy esetben sem indítottunk.

II. A *hirlaptár* gyarapodása kötelespéldányok útján 1127 évfolyamnak 63.891 száma (ebből 14.683 szám a törvényszabta nyomdai kimutatás nélkül, számonként érkezett), ajándék útján 21 szám; a nyomtatványi osztályból történt áttétel útján 6 évf. 163 száma; vásárlás útján 11 évf. 407 száma; összesen tehát 1144 évf. 67.614 száma (1917-ben 839 évf. 83.181 száma). A vásárlás összege 104 korona volt. Ajándékával dr. PÖZEL István gyarapította a Hirlaptárat.

Az osztály olvasótermében az év folyamán 1704 olvasó 2584 hirlapnak, 4099 évfolyamát 5312 kötetben használta (1917-ben 1724 olvasó 5308 kötetet); ebből házon kívül 157 olvasó 234 hirlapnak 951 évfolyamát 1123 kötetben (1917-ben 176 olvasó 1681 kötetben). A múzeum épületén kívül levő Szentkirályi-utcai raktárból esetről-esetre oda- és vissza 365 kötetet kellett szállítani.

Átnézték 991 évf. 50.234 számát (1917-ben 827 évf. 61.917 számát). Céduláztak 679 évfolyamot, köztük 74 új lapot (1917-ben 292 évf., 16 új lap). Beköttettek 640 kötet hirlapot (1917-ben 310 kötetet).

A hirlaptár vezetője az Ujságpapírközpont útján összeállította közel 400 olyan hirlap és folyóirat bibliográfiáját, amelyek bár 1918-ban megjelentek, kötelespéldányul a Magyar Nemzeti Múzeumba nem küldettek. Ezen kívül a folyómunkákat végezték.

III. A *kézirattár* ajándék útján 8 újkori kézirattal, 1 irodalmi és egy zenei levéllel és 42 fényképpel, vétel útján 5 újkori kézirattal, 3 zenei kézirattal, 1 zenei levéllel és 12 irodalmi

levéllel, más osztályból való áttétel útján 18 drb újkori kézirattal, 1 magyar nyelvemlékkel, zenei kéziratokkal, 12 irodalmi levéllel és 7 távirattal, összesen tehát, a még nem rendezett KELLER Béla-féle hagyaték zenei kéziratait nem számítva, 111 darabbal gyarapodott. Vételre 965 koronát fordítottunk.

Ajándékozók voltak:

ÁRVAY István, BARTA Eszter nővér, BÖHM Jenő, FRECSKAY János, KOMMER József, dr. KÜFFER Béla, özv. MARICH Ágostonné, dr. PEREGRINYI János, REXA Dezső és ifj. SOMSSICH Andor.

A fenti kimutatásban nem foglaltatik benne THALLÓCZY Lajos hagyatéka, mely most áll rendezés alatt s amelyhez részben a megboldogult végintézkedése, részben a család ajándéka, részben pedig a magyar kormány intézkedése folytán jutottunk, amely naplóiát vásárolta meg intézetünk részére. A hatalmas anyag a következő csoportokra oszlik: 1. Thallóczy Lajos történeti jegyzetei, oklevélmásolatai stb., 2. tréfás gyűjtemények, 3. levelezése, 4. naplói.

A fentemlített nyelvemléket, mely nyelvemlékeink sorában a 20-ik, a nyomtatványi osztály tette át a kézirattárba; az ú. n. Szelestei ráolvasás ez, mely az *Apuleius cum commento Beroaldi* c. Velencében 1510-ben nyomtatott mű táblájának belső oldalára van írva. A szerzett anyagból kiemeljük még TOMPA Mihály 11 drb. levelét, orvosához, HŐKE Lajoshoz, Putnokra.

Az év folyamán a kézirattárban 207 kutató használt 451 kéziratot, 1561 irodalmi levelet, 328 zenei levelet és 5 Petőfi-ereklyét. 29 térítvényre kikölcsönöztek 65 kéziratot, 181 irodalmi és 305 zenei levelet és 7 fényképmásolatot.

IV. A levéltár törzsanyaga az 1918-ik évben ajándék útján 180 drb, vétel útján 237 drb, hivatalos másolás útján 3 drb, más osztályból való áttétel útján 3 drb, összesen tehát 423 darabbal gyarapodott. A Magyar Nemzeti Múzeumban örökletként elhelyezett családi levéltárak anyaga 445 darabbal nyert kiegészítést, még pedig: a Kvassói és brogyáni KVASSAY család levéltára 1 darabbal, az Ebeczky TIHANYI cs. levéltára 440 darabbal és a gróf SZÉCHÉNYI-nemzetségé 4 darabbal; vételre 1387 koronát fordítottunk.

Ajándékaikkal ÁRVAY István, Jankafalvi CSATHÓ György, Az Est kiadó-hivatala, ERNYEY József, HALAVÁCS Gyula, dr. JAKUAOVICH Emil, Kiskunhala^s város polgármestere, Tasnádi NAGY Gyula, dr. NEUBAUER Aladárné, Névtelen, Herceg ODESCALCHI Arthur, dr. PERECZ Barna, Báró SZALAY Gábor, TILLEMANN Bernát, VADÁSZ Ede, VEREBI Soma (a városi nyilv. könyvtár útján) és VERESS László gazdagították a levéltárat.

A törzsanyag gyarapodásából 2 drb esik a középkori iratok, 56 drb az újkori iratok és nyomtatványok, 231 drb a külföldi iratok, 5 drb a címereslevelek, 2 drb a céhiratok, 11 drb az 1848/49-es gyűjtemény és 93 drb a gyászjelentések csoportjára. A címereslevelek gyűjteménye a következő darabokkal gyarapodott: 1. 1504 május 29 Budán II. LÁSZLÓ címereslevele VÁGHY Péter és testvérei Benedek, Balázs és Ambrus részére (egysz. magy. ford. 1774. évi másolatról); 2. 1570 szept. 7. Speyer. MIKSA császár bárói diplomája JUNKCHER Ferencz és Erhardt testvérek részére (1777. évi hit. más. festett címerképpel); 3. 1628 júl. 15. Gyulafehérvár. BETHLEN Gábor címereslevele ROCKSZINY András és utódai részére (egysz. más.); 4. 1628 dec. 14. II. FERDINÁND címereslevele BAKOS, másképp BORSÓDI István részére; 5. 1770 júl. 19. Bécs. MÁRIA TERÉZIA lovagi diplomája GAJDLER József és utódai részére, melyben címer- és «Wolsfeld»-i predikátumot adományoz nekik; 6. 1911 márc. 28. Budapest. Gróf KHUEN-HÉDERVÁRY Károly miniszterelnök, mint belügyminiszter, nemességi igazolványa Ebeczky TIHANYI Béla testvére Ferenc és fia ifjú Béla részére (eredeti az Ebeczky TIHANYI cs. levéltárának kiegészítésére küldött iratok közt).

Az évi gyarapodásból kiemelendő egykorú dús arabeszekkel aranyozott bőrkötése folytán a páduai egyetemnek 1612 május 26-án kelt és Altanus DUTHEUS részére kiállított doktori diplomája.

Az év folyamán 368 kutató használt 129.685 darab iratot és 26 térítvényre kikölcsönöztek 9052 drb iratot, fényképet és címeresképet.

V. A *háborús gyűjtemény* ez évben vétel útján 12.656, ajándék útján 6790, hivatalos küldemények és kötelespéldányok útján pedig 3940, összesen 23.371 darabbal gyarapodott. Vételre fordítottak 381472 koronát, 635692 márkát 880235 és frankot.

VI. A *Folklore-osztály*¹ a Fock-féle könyvtár és az ujonnan érkezett kéziratok gyűjtése katalogizálásával volt elfoglalva, folytatta a nyomtatványi osztály anyagának és a néprajzi osztály szakkönyvtárának folklore szempontjából való kicédulázását. A cédulák száma 13.800. Szaporulat 34 nyomtatott mű és 1 drb kézirat dalgyűjtemény, a sárospataki gyűjtőszövetség részéről. A Magyar Nyelvortól a folklore-osztálynak átengedett gyűjtés: 44 gyűjtőtől 122 katona- és háborús dal, 46 vegyes-, 12 diák-, 91 szerelmi-dal, 1 anthropophyteia, 1 táncdal, 4 csufolódo vers, 5 zoltárparódia, 7 köszöntő, 5 újévi köszöntő, 1 koldusének, 2 koldusmondóka, 12 egyéb versesmondóka, 14 ballada, 59 gyermekvers és játék, 2 kiolvasó, 5 állathivogató, 3 nyelvgyakorló, 4 lakodalmas vers, 16 lakodalmi kurjantás, 20 sírvers, 1 régi röpirat, 1 misztikus vers, 14 mese, 1 monda, 9 babona, 3 kalendáris szokás. Összesen 457 drb. Két kutató használt 166 F. F. füzetet.

***

Az Orsz. Széchényi-Könyvtár tisztviselőikara az 1918. év folyamán a következő irodalmi munkásságot fejtette ki:

DR. SEBESTYÉN GYULA

osztályigazgató, a M. Tud. Akadémia levelező tagja, a Kisfaludy-Társaság r. tagja, a helsingforsi Finn-ugor Társaság l. tagja, a M. Néprajzi Társaság elnöke és a Folklore-Fellows magyarországi elnöke.

1. A Magyar Tudományos Akadémia szózata a művelt világ összes akadémiaihoz. Budapest, 1918. december havában. A M. Tud. Akadémia összes tagjai nevében: BERZEVICZY Albert elnök, ILOSVAY Lajos másodelnök, HEINRICH Gusztáv főtitkár, GOLDZIEHER Ignác az I. oszt. elnöke, CONCHA Győző a II. oszt. elnöke, SZINNYEI József az I. oszt. titkára, FEJÉRPATÁKY László a II. oszt. titkára, FRÖHLICH Izidor a III. oszt. titkára, SEBESTYÉN Gyula előadó. 8 l. (Megjelent még az Akadémiai Értesítő 1919. évi foly. 16—23. l. és a Budapesti Hírlap 1918. dec. 21-iki számában is.)

2. Ugyanaz német nyelven: Die Ungarische Akademie der Wissenschaften an sämtliche Akademien der zivilisierten Welt. 10 l. (Fordította dr. HEINLEIN István egyetemi tanár.) Megjelent a Pester Lloyd 1918. dec. 20-i esti lapjában is.

3. Ugyanaz francia nyelven: Appel de l'Académie Hongroise a toutes les Académies de l'Étranger. 8 l. (Ford. dr. ECKHARD Sándor egyetemi m. tanár.)

¹ Ideiglenesen a Könyvtárban elhelyezve.

4. Ugyanaz angol nyelven: Address to all the Academies of the civilized world by the Hungarian Academy of Sciences. 10 l. (Ford. dr. LACZKÓ Hugó keresk. akadémiai tanár.)

5. Ugyanaz olasz nyelven: Appello dell'Accademia Ungherese a tutte le Accademie del mondo civile. 10 l. (Ford. dr. KŐRÖSI Sándor főgimn. tanár.)

6. Ugyanaz esperanto nyelven: Alvoko de la Hungara Scienca Akademio al ciuj Akademioj de la civilizata mondo. 8 l. (Ford. RÁCZ Béla táblabíró.)

7. Sebestyén Gyula l. tag beszéde Váczy János l. tag ravatalánál a kecskeméti r. kath. temetőben. 1918. aug. 3-án. Akadémiai Értesítő 1918. évi folyam 423—4. l.

DR. MELICH JÁNOS

osztályigazgató, c. ny. rk. tanár, akad. l. tag, a helsingforsi Finn-ugor társaság l. tagja, a Magyar Nyelvtudományi Társaság titkára.

1. Magyar etymologiai szótár VII. füzet. Csercse-Csobolyó (Gombocz Zoltánnal együtt).

2. A vegyeshangú szavakról. (Szily-émlék 32. l.)

3. A Magyar Nyelv c. folyóiratban XIV. évfolyamában értekezési, cikkei: a) Latin jövevényszavainkról; b) Egy játszi eredetű képzőről; c) A négyféle magyar e-ről; d) Az Etymologiai szótárhoz; e) A legrégebb magyar csizió; f) Többes állítmány egyes állítmányi kiegészítő; g) Csinál-csinyál; h) A cs betűről; i) Köteles, kezes; j) Adatok a történeti magyar nyelvtanhoz: az i-többes képzőről; k) Vegyesek: Pihenjél; Hozzá; Törköly, köles, tatárka; Pokol, paradicsom; Adí, mondi; Tupa, Tésis; Badírka szilva; Szállók az úrnak; Nő-né; Mi ez? Meg van róva; Hibás ő-ző alakok; Kassavölgyi; Cserebi dohány; Fürtös: füstös; Küldött farkas; Tél-tul; Öregbik uram; Csomoros; Top szegény.

4. Szerkesztette az «Emlék Szily Kálmánnak, a Magyar Nyelvtudományi Társaság elnökének nyolcvanadik születésnapja alkalmából Budapest 1918.» című művet.

5. SZILY Kálmánnal együtt szerkesztette a Magyar Nyelv c. folyóiratot (XIV. évfolyam.)

KERESZTY ISTVÁN

igazgatóőr.

1. Balázs Béla és Bartók Béla operája: A kékszakállú herceg. (Vasárnapi Ujság, 22. sz.)

2. Zeneiskolai motívumok. (Békefi Pál aradi zeneiskolájának évkönyve.)

3. Kisebb közlemények az Egyetemcske Philológiai Közönyben és a Magyar Kultúrában. — Szövegfordítások kótás levelezőlapokon.

DR. BÁTKY ZSIGMOND

igazgatóőr.

1. Szerkesztette LITTKÉ Auréllal a «Földrajzi Közlemények»-et.

2. Kivesző gabonaféléink: tönköly, köles, tatárka. (Ugyanott.)

3. Egy-két szó az esztergom-váci Dunaszorulat ember-földrajzához (U. o.)

4. Néhány vonás Fejérmegye népességének tömörüléséhez. (Ugyanott.)
5. Pest vármegye járásainak népnövekedése az utolsó negyven év alatt. (Ugyanott.)
6. Attila főszálláshelye és palotája. (Ugyanott.)
7. Székesfehérvár kialakulásának és földrajzi helyzetének vázlata. (U. o.)
8. Néhány vonás Csallóköz településföldrajzához. (Ugyanott.)
9. Apróbb közlemények és könyvismertetések. (Ugyanott.)
10. Szerkesztette a Magyar Földrajzi Intézet kiadásában megjelent «Zsebatlasz»-t az 1919. évre s írt bele néhány apró cikket.
11. Szerkesztette KOGUTOWICZ Károllyal és PÉCSI Alberttel a miniszterelnökség megbízásából a «La Hongrie» című propaganda-füzetet.
12. Szerkesztette KOGUTOWICZ Károllyal együtt a béketárgyalások számára Magyarország néprajzi térképét 1 : 200.000 méretben. (Kézirat.)
13. Ugyancsak erre a célra több néprajzi dolgozatot készített, szintén kéziratban.
14. Boronaház, rendfaház, Magyar Nyelv 1918.

DR. BAJZA JÓZSEF

őr.

1. A horvát választójog. (Politika 3—4. sz.)
2. A horvát kérdésről. (Politika 8—9. sz.)
3. Két könyv a délszláv kérdésről. (Politika 10—11. sz.)
4. 15 horvát-bosnyák tárgyú cikk az Új Nemzedékben.
5. Vezércikkek a Magyar Hirlapban : A Mihalovich-kormány bűnei. (febr. 5.) Az unionizmus alkonya. (ápr. 5.) A délszláv kérdés. (jún. 16.) A horvát eszme. (júl. 6.) A bosnyák eszme. (júl. 28.) A horvát válság. (szept. 4.)
6. Egy nyilatkozat az Agrarier Tagblattban. (febr. 17.)
7. A horvát kérdés. Előadás a Magyar Társaság máj. 23-iki ülésén.
8. Bajza Vándorának forrása. (Irodalomtörténet 51. l.)

DR. HOLUB JÓZSEF

őr, a Magyar Heraldikai és Genealogiai Társaság jegyzője.

1. Az 1522-iki országgyűlés és törvénycikkei. Századok 9—10. f. Különnyomatban is.
2. Időlátott levél. Szily-Emlékkönyv.
3. Ostoradó. Magyar Nyelv.
4. Könyvismertetés : Osváth Gy. : A frank korszakbeli büntetőjog. Századok.

DR. MADARASSY LÁSZLÓ

segédőr.

Társszerkesztője volt az «Ethnographiá»-nak.
Magyar Könyvszemle. 1919. I—IV. füzet.

DR. JAKUBOVICH EMIL

segédőr.

1. Közlemények a «Magyar Nyelv»-ben: Igaz, Feze, Istenvette, Menny-
ütötte sziget, Erge, Edvi-Edvén, Lél és Lebedias.
2. A Magy. Nyelvtudományi Társulat megbízásából gyűjti az okiratbeli
magyar személyneveket és szókat.
3. Budapest főváros oklevéltára számára gyűjti az adatokat a Magy. Nemz.
Múzeum családi letéteiből.

DR. RÉDEY TIVADAR

segédőr.

1. Eredeti költemények: A Hét, A Társaság, Élet, Magyarság, Nyugat
és Vasárnapi Ujság című folyóiratokban.
2. Műfordítások: *a*) WEDEKIND, Frank: Föld szelleme (A Hét), *b*) GOETHE,
J. W.: Nászéjszaka. (Ugyanott), *c*) SPITTELER, Carl: A király. (Ugyanott).
3. Cikkek, tárcák: *a*) A nyolcvanéves Szily Kálmán. (Vasárnapi Ujság,
26—27. sz.), *b*) Max Dauthendey. (A Hét, 38. sz.), *c*) Új idők új könyvei.
(Alkotmány, szept. 29.), *d*) Émile Boutroux. (A Hét, 44. sz.), *e*) Boutroux Emil.
(Élet, 45. sz.), *f*) A «forradalom» költői. (Élet, 49. sz.), *g*) Köztársasági publi-
cisták 1848-ban. (Vasárnapi Ujság, 52. sz.)

DR. ZSINKA FERENC

segédőr.

1. Nigjár bint-i-Oszmán (nekrolog). Magyarság.
2. A török történetírás forrásai. Történeti Szemle.
3. Folyóiratismertetés a Történeti Szemlében.

DR. RÓHEIM GÉZA

gyakornok.

1. Psychoanalysis és ethnologia. I. Az ambivalentia és a megfordítás
törvénye. Ethnographia. 1918.
2. Psychoanalysis és ethnologia. II. A symbolumok tartalma és a libido
fejlődéstörténete. Ethnographia. 1918.
3. A kazár és a magyar nagyfejedelmek. Ethnographia. 1918.
4. Nephanda carmina. Ethnographia. 1918.
5. Könyvismertetések, apróbb közlemények. Ethnographia. 1918.